

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 3945/2022
10.05.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Субић, председника већа, Јелице Бојанић Керкез и Зорана Хацића, чланова већа, у парници тужиље АА из села ..., Општина ..., коју заступа пуномоћник Зоран Стељић, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., кога заступа пуномоћник Оља Недељковић, адвокат из ..., ради вршења родитељског права, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 63/21 од 17.02.2021. године, у седници већа одржаној дана 10.05.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 63/21 од 17.02.2021. године.

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев туженог за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Основног суда у Аранђеловцу П2 281/19 од 16.09.2020. године малолетна деца странака ВВ, рођена ...2008. године и ГГ рођена ...2012. године, поверена су на даљу негу, чување и васпитавање мајци тужиљи АА из села ..., Општина ..., ради самосталног вршења родитељског права и утврђено је пребивалиште мал. деце странака ВВ и ГГ на адреси мајке село ... – улица ... бр. .., што је тужени ББ из ... дужан да трпи и призна; утврђен је начин одржавања личних односа између малолетне ВВ и малолетне ГГ са оцем ББ на начин ближе наведен у ставу другом изреке пресуде; одбијен је предлог тужиље АА да се тужени ББ, као отац, лиши родитељског права у делу који се односи на давање сагласности за промену школе мал. ВВ и ГГ као неоснован; одлучено је да свака странка сноси своје парничне трошкове.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 63/21 од 17.02.2021. године одбијене су, као неосноване жалбе тужиље и туженог па је пресуда Основног суда у Аранђеловцу П2 281/19 од 16.09.2020. године потврђена; одбијен је, као неоснован, захтев туженог за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужени је благовремено изјавио ревизију из свих законских разлога због којих се ревизија може изјавити.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у смислу члана 408. Закона о парничном поступку („Сл. гласник РС“ бр. 72/11...18/20) у вези члана 202. Породичног закона, па је утврдио да ревизија туженог није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Нема ни битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП јер није дошло до погрешне примене или пропуста у примени одредби Закона о парничном поступку на које се у ревизији посебно указује.

Према утврђеном чињеничном стању, парничне странке АА и ББ су живели у брачној заједници од ...1993. године у којој су добили петоро деце, и то ДД рођену 1994. године, ЂЂ рођену 1997. године, ВВ рођену 2008. године, ГГ рођену 2012. године и ЕЕ рођеног 2001. године.

Пресудом Основног суда у Аранђеловцу П2 61/18 од 25.04.2019. године разведен је брак између парничних странака, одлучено је да се малолетне ћерке парничних странака ВВ и ГГ повере на даљу негу, чување и васпитање мајци – тужиљи ради самосталног вршења родитељског права уз утврђено пребивалиште малолетне деце на адреси мајке, одлучено је да се малолетни син парничних странака ЕЕ повери на даљу негу, чување и васпитање оцу ради самосталног вршења родитељског права и утврђено пребивалиште малолетног ЕЕ на адреси оца, тужени је обавезан да на име свог дела доприноса за издржавање мал. ВВ и ГГ плаћа месечно по 5.000,00 динара, укупно 10.000,00 динара, а тужилца је обавезана да на име свог доприноса за издржавање малолетног сина ЕЕ плаћа месечно 5.000,00 динара, утврђен је начин одржавања личних односа између мал. ВВ и ГГ са оцем ББ, као и начин одржавања личних односа између малолетног ЕЕ и тужиље мајке АА, те је одлучено да свака странка сама сноси своје парничне трошкове.

Решењем Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 423/19 од 24.09.2019. године наведена пресуда је укинута у ставу другом и четвртм изреке (у делу одлуке о вршењу самосталног родитељског права тужиље над мал. ћеркама парничних странака и у делу одлуке о обавези туженог да доприноси издржавању мал. ћерке парничних странака) и у тим деловима предмет је враћен првостепеном суду на поновно суђење. Решењем истог суда Гж2 423/19 од 05.11.2019. године исправљено је решење тог суда од 24.09.2019. године тако што је наведено да у другом реду уместо речи у ставу другом и четвртм изреке треба да стоје речи „у ставу другом и шестом изреке“ (у делу одлуке о начину одржавања личних односа мал. ћерке странака са оцем). У том смислу пресуда Основног суда у Аранђеловцу П2 61/18 од 25.04.2019. године постала је правноснажна у ставу четвртм изреке у погледу обавезе издржавања туженог мал. ћерки странака. Међутим, решењем о исправци решења Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 423/19 од 02.02.2021. године, исправљено је решењем Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 423/19 од 24.09.2019. године тако што се у изреку решења у другом реду уместо речи „у ставу другом и четвртм изреке“, уносе речи „у ставу другом, четвртм и шестом изреке“. Правноснажном допунском пресудом Основног суда у Аранђеловцу П2 281/19 од 10.12.2021. године обавезан је тужени ББ да на име свог дела доприноса за издржавање ћерке ВВ и ГГ плаћа месечно износе од по 10.000,00 динара на начин ближе одређен изреком пресуде, почев од 10.12.2021. године као дана доношења

пресуде па док буде трајала ова законска обавеза или на основу нове судске одлуке не буде измењена или укинута, тако да је остало да се у поновном поступку одлучи о вршењу родитељског права на малолетним ћеркама странака и начину одржавања личних односа мал. ћерки странака са родитељем који не врши самостално родитељско право.

Према налазу и мишљењу Комисије вештака Клиничког центра Србије, Клинике за психологију, Одсек за судску психијатрију, оба родитеља су подобна за вршење родитељског права, нису истакнуте предности и мане ни оца ни мајке, због чега вештаци сматрају да не постоје апсолутна предност ниједног родитеља са стране психијатријског и психолошког становишта у погледу вршења родитељског права над малолетним ћеркама парничних странака. Имајући у виду овакав налаз и мишљење вештака, те доводећи га у везу са извештајима и стручним налазом и мишљењем Центра за социјални рад у Аранђеловцу, судови су закључили да је у најбољем интересу малолетне деце да самостално родитељско право врши мајка. При томе су посебно имали у виду чињеницу да се малолетна деца парничних странака од јануара месеца 2019. године налазе код мајке са којом живе, да су се навикле на услове живота у окружењу мајке и потпуно прилагодиле, да код ње имају свој простор опремљен за потребе деце, те да је начин одржавања личних контаката малолетне деце са оцем већ уређен по привременој мери која се спроводи. Начин одржавања личних односа мал. деце са оцем је такође одређен у складу са најбољим интересима малолетне деце, који је већ примењиван и који је у складу са развијеном емоционалном блискошћу мал. деце према брату ЕЕ и сестри ЂЂ, као и чињеници да деца дуже време нису видели оца и боравила у кући у којој су рођене и у којој су раније живела.

На утврђено чињенично стање, нижестепени судови су правилно применили материјално право доносећи побијану одлуку, за коју су дали довољно разлога, које у свему прихвата и Врховни касациони суд.

Чланом 6. став 1. Породичног закона прописано је да је свако дужан да се руководи најбољим интересом детета у свим активностима која се тичу детета. Чланом 266. истог Закона прописано је да је у спору за заштиту права детета и у спору за вршење односно лишење родитељског права суд увек дужан да се руководи најбољим интересом детета. Пре него што донесе одлуку о заштити права детета или о вршењу одоносно лишењу родитељског права, суд је дужан да затражи налаз и стручно мишљење од органа старатељства, породичног саветовалишта или друге установе специјализоване за поседовање у породичним односима, у смислу члана 270. Породичног закона.

Најбољи интерес детета представља правни стандард који се цени према околностима сваког конкретног случаја. Елементи за његову процену су узраст и пол детета, жеље и осећања детета с обзиром на узраст и зрелост (потребе детета, васпитне, стамбене, исхране и сл.) и способност родитеља да задовољи утврђене потребе детета.

У конкретном случају судови су правилно утврдили елементе процене најбољег интереса мал. детета прибављањем, у смислу одредбе члана 270. Породичног закона, налаза и мишљења Комисије вештака Клиничког центра Србије, који је правилно цењен у склопу осталих изведених доказа, у смислу члана 8. ЗПП. Уз ово је суд ценио и узраст малолетне деце и све њихове потребе на емоционалном и развојном плану, као

и способност родитеља да задовоље утврђене потребе мал. деце. Приликом оцене способности мајке да задовољи утврђене потребе мал. детета узете су у обзир све околности, и правилно утврђено да је мајка у могућности да у пуној мери заштити лична права и интересе малолетне деце странака.

Судови су ценили и мишљење мал. деце странака у смислу члана 65. Породичног закона, те су ово мишљење довели у везу са најбољим интересом малолетне деце, и супротно наводима ревизије, правилно одлучили да мајка врши самостално родитељско право над малолетном децом парничних странака.

Врховни касациони суд је ценио и остале наводе изјављене ревизије којима се не доводи у сумњу правилност побијане пресуде, због чега ти наводи нису посебно образложени.

Тужени није успео у ревизијском поступку, због чега нема право на трошкове тог поступка које је тражио и определио у ревизији, а у смислу члана 153. и 154. ЗПП.

Из наведених разлога одлучено је као у изреци пресуде, на основу члана 414. став 1. и члана 165. став 2. ЗПП.

**Председник већа - судија
Весна Субић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић